Raadsvergadering d.d. 17 december 2026

Aan de raad,

Onderwerp
Verordening Regionale Adviesraad Peelgemeenten2026

Portefeuillehouder
M.C. Slaets-Sonneveldt

Beslispunten
1. Vaststellen Verordening Regionale Adviesraad Peelgemeenten 2026.

Samenvatting
De gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren die samenwerken binnen de GR Peelgemeenten willen inwoners en cliënten actief betrekken bij het regionale beleid in het sociaal domein. Daarmee wordt ook in regionaal verband uitvoering gegeven aan wettelijke verplichtingen rondom cliëntenparticipatie, zoals dat staat in de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Participatiewet. Door een onafhankelijke regionale adviesraad voor de Peelgemeenten wordt de inbreng van inwoners en cliënten mogelijk gemaakt.

Aanleiding
GR Peelgemeenten voert taken uit binnen het gemeentelijk sociaal domein. Het gaat daarbij onder meer om taken op het gebied van de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet, schuldhulpverlening en inburgering. GR Peelgemeenten is daarbij ook verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding. Tegelijkertijd vindt de formele inwoner- en cliëntparticipatie nog vooral lokaal plaats via de afzonderlijke adviesraden sociaal domein.

In het kader van het project Inwonerparticipatie, onderdeel van de Koers Samenwerken door Samen Werken, is onderzocht hoe de betrokkenheid van inwoners bij de beleidsvoorbereiding van de GR Peelgemeenten toekomstbestendig en efficiënt kan worden georganiseerd. Daarnaast kwam uit evaluaties naar voren dat het inwonersperspectief nadrukkelijker centraal moet staan binnen de regionale samenwerking.

Het dagelijks bestuur van de GR Peelgemeenten heeft daarom gekozen voor de inrichting van één Regionale Adviesraad. De leden en voorzitter worden, waar mogelijk, afgevaardigd vanuit de lokale adviesraden sociaal domein. Hiermee blijft de verbinding met de lokale praktijk behouden, terwijl tegelijkertijd sprake is van één gezamenlijk adviesorgaan voor regionale vraagstukken.

Het instellen van een Regionale Adviesraad betekent dat hiervoor de kaders moeten worden geschept. Het belangrijkste kader is daarbij een verordening, die verantwoordelijkheden en bevoegdheden aan de Regionale adviesraad toedeelt.

Met de Regionale Adviesraad wordt geborgd dat de inbreng en advisering vanuit inwoners op een inclusieve wijze plaatsvindt, waarbij ook de perspectieven en belangen van verschillende groepen inwoners worden meegenomen.

Beoogd effect en/of resultaat
Juridische kaders van de regionale adviesraad vastleggen

Argumenten
1.*1 Doel van de verordening*
Met deze verordening wordt de Regionale Adviesraad formeel ingesteld. De verordening regelt de taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van de Regionale Adviesraad. Daarnaast wordt vastgelegd hoe de relatie tussen de Regionale Adviesraad, de lokale adviesraden, de GR Peelgemeenten, de colleges en de gemeenteraden wordt vormgegeven. Met de vorming van een Regionale Adviesraad wordt inwoner- en cliëntparticipatie op regionaal niveau op een uniforme, efficiënte en toekomstbestendige wijze georganiseerd.

Belangrijkste onderdelen van de verordening:
- Eén regionaal advies: De Regionale Adviesraad adviseert gevraagd en ongevraagd over beleid en uitvoering van taken die bij de GR Peelgemeenten zijn ondergebracht. Het advies geldt tevens als advies aan colleges en gemeenteraden wanneer zij over regionale voorstellen moeten besluiten. Dit is effectief en verhoogt de kwaliteit van de advisering. Een afwijkende mening van één of meer van de leden kan echter wel worden toegevoegd aan het advies.
- Samenstelling vanuit de lokale adviesraden: De Regionale Adviesraad bestaat uit maximaal twee leden per gemeente. Lokale adviesraden dragen kandidaten uit hun midden voor. Kan of wil een lokale adviesraad geen lid afvaardigen, dan werft het college zelf een lid, dat voldoet aan de profielschets. Het Dagelijks bestuur van GR Peelgemeenten benoemt de leden.
- Onafhankelijke advisering: De leden adviseren onafhankelijk, maar onderhouden actief contact met hun lokale adviesraad en maatschappelijke netwerken, zodat lokale signalen worden meegenomen.
- Voorzitter: De wens vanuit de adviesraden sociaal domein is een voorzitter die separaat wordt geworven en die de lokale belangen gelijkelijk weegt (maar ook geen technisch voorzitter). Vanuit de Koepel van Adviesraden is geadviseerd om in de aanloopfase een externe (betaalde) voorzitter te betrekken, maar dit heeft niet de voorkeur van de Adviesraden sociaal domein.
- Ondersteuning en faciliteiten: De secretariële ondersteuning van de Regionale Adviesraad vindt plaats vanuit GR Peelgemeenten. De adviesraad beschikt over een bescheiden eigen budget (€ 2.500) voor onkosten en deelname aan trainingen.
- Presentiegeld: de leden en voorzitter ontvangen per vergadering een presentievergoeding. Deze wordt betaald vanuit GR Peelgemeenten.
- Werkwijze en advisering: De verordening bevat afspraken over informatievoorziening, adviestermijnen en de wijze waarop bestuursorganen reageren op uitgebrachte adviezen.
- De verordening treedt in werking per 1 januari 2027: In Q1 2027 wordt gestart met de werving van de leden en voorzitter.

1.2 *Rol lokale adviesraden in besluitvorming*
Drie van de vijf gemeenten hebben momenteel een functionerende lokale adviesraad sociaal domein. Vanwege de belangrijke wijziging in het stelsel van advisering, is advies gevraagd aan de voorzitters van de lokale adviesraden. Zij hebben hun eigen adviesraden betrokken in de advisering en op 3 september 2026 is een gezamenlijk advies uitgebracht (bijlage 2).
De voorzitters van de drie adviesraden zijn ook in de voorbereidende fase betrokken bij het opstellen van de verordening en de profielschets.

De adviesraden adviseren positief over de vorming van een Regionale Adviesraad via vaststelling van de verordening een hebben een aantal aandachtspunten meegegeven die we grotendeels hebben verwerkt. In bijlage 4 vindt u het advies van de voorzitters, dat volledig ondersteund wordt door de Adviesraad Laarbeek.

1.3 Gevolgen voor de lokale adviesraden:
De lokale adviesraden blijven een belangrijke schakel tussen inwoners en bestuur.
De advisering over regionale onderwerpen wordt echter primair ondergebracht bij de Regionale Adviesraad. De leden van de regionale adviesraad zijn verantwoordelijk voor de afstemming met de lokale adviesraden (ruggespraak). Hiermee wordt dubbele advisering voorkomen en ontstaat één herkenbaar aanspreekpunt voor regionale participatie.

1.4 Financiële gevolgen
Het voorstel heeft vooralsnog geen effect op de gemeentelijke begroting. Voor de presentievergoeding en een eigen werkbudget van de Regionale Adviesraad is voor 2027 een bedrag van € 12.500 gereserveerd in de begroting van het programmabudget van de Koers (zelf- en samenredzaamheid) van GR Peelgemeenten.
De Vanaf 2028 worden de kosten van presentiegelden en werkbudget verwerkt in de begroting van GR Peelgemeenten. Pas dan zal dit leiden tot een verhoogde bijdrage in de uitvoeringskosten.
Voor 2027 wordt de secretariële ondersteuning geboden vanuit de bestaande formatie van GR Peelgemeenten. Medio 2027 zal geëvalueerd worden wat de daadwerkelijk benodigde omvang van de secretariële ondersteuning is en of hierin kan worden voorzien vanuit de bestaande formatie. Is dit niet mogelijk, dan worden de benodigde middelen hiervoor gevraagd middels een begrotingswijziging.

Kanttekeningen
Niet van toepassing

Vervolgstappen
De leden van de Regionale Adviesraad worden in beginsel geworven vanuit de lokale adviesraden. En anders worden de leden, evenals een voorzitter, door de gemeenten geworven via lokale mediakanalen. De selectie gebeurt op basis van een profielschets die door het DB GR Peelgemeenten is vastgesteld.
Vooruitlopend op besluitvorming is al gestart met de werving, benoeming zal echter pas kunnen plaatsvinden als de gemeenteraden positief hebben besloten.

Na positieve besluitvorming door de raad, treedt de Verordening per 1 januari 2027 in werking en benoemt het DB van de GR Peelgemeenten de voorzitter en leden in de regionale adviesraad

Bijlagen:
1. Raadsbesluit Verordening regionale adviesraad Peelgemeenten
2. Gezamenlijk advies lokale adviesraden

ter inzage gelegde stukken:
Verordening Regionale adviesraad sociaal domein

Het college van burgemeester en wethouders,

gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

L.A.G.P. van der Aa